

Utbildningsplan för Teckenspråks- och dövblindtolkutbildning, 1 – 4 år

Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen är en fyraårig, eftergymnasial utbildning med flexibel in- och utgång, beroende på vilka förkunskaper och yrkeserfarenheter kursdeltagarna har. Utbildningen anordnas i samarbete med Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) vid Stockholms universitet.

UTBILDNINGENS SYFTE

Syftet med utbildningen är att ge kursdeltagarna goda förutsättningar för att i skilda sammanhang arbeta som tolk mellan hörande och barndomsdöva, dövblinda samt hörselskadade som är beroende av teckenspråk för sin kommunikation. Utbildningen leder fram till kunskaper och färdigheter som krävs för att tolka mellan svenska och teckenspråk. Utbildningen leder också fram till kunskaper och färdigheter i de för dövblinda vanligast förekommande tolkmetoderna.

UTBILDNINGENS MÅLSÄTTNING

Kursdeltagarna skall vara så förberedda för sina kommande arbetsuppgifter att de väl behärskar svenska och teckenspråk samt förekommande tolkmetoder. Dessutom skall deltagarna ha tillägnat sig god kännedom om de olika tolksituationer som kan förekomma. Sammantaget skall de ha sådan kompetens att tolkanvändarna kan förlita sig på att tolkningen sker korrekt och enligt god tolketik.

Kursdeltagarna skall efter fullgjord utbildning ha tillägnat sig

- god förmåga att förstå och uttrycka sig på teckenspråk och svenska
- färdighet att tolka mellan teckenspråk och svenska
- färdighet att tolka i de för dövblinda förekommande tolkmetoderna
- god kunskap om tolkanvändarnas kulturella och sociala situation
- god kunskap om det svenska samhället och dess olika samhällsfunktioner
- beredskap att hålla sig à jour med samhällsutvecklingen och med frågor som rör tolkanvändarnas situation

FÖRKUNSKAPER

Treårigt gymnasium eller motsvarande med betyget Godkänd i svenska A och B. Vidare krävs fullgod syn (glasögon tillåtna) och hörsel, samt bedömd lämplig i lokalt antagningsförfarande.

Förkunskaper i teckenspråk är meriterande, men inte ett krav för den som söker till år 1. Ytterligare språkkunskaper och goda kunskaper i samhällskunskap är meriterande. Antagningen till respektive utbildning kan bestå av praktiska och teoretiska inslag.

För att söka till år 2 - 3 är förkunskaper ett krav. Deltagarna blir validerade och placerade beroende på förkunskaper.

URVAL

Platserna besätts efter individuell intervju och lämplighetsbedömning.

UTBILDNINGENS INNEHÅLL

Utbildningens huvudsakliga innehåll kan uppdelas i fyra delområden i vilka olika ämnen kan ingå och integreras. Dessa delområden är språk, tolkning, realia och praktik.

Språkområdet

Språkområdet (svenska och teckenspråk) innehåller bland annat allmän språkkunskap, språkvariationer, grammatik, textanalys, ordkunskap, muntlig och skriftlig framställning, kommunikation, avläsning, tvåspråkighet, röst- och talvård, retorik, drama, aktuell forskning främst inom ämnet teckenspråk.

Tolkområdet

Tolkområdet integreras i språkområdet men innehåller även bland annat följande moment: tolkningsprocesser, tolkteknik, tolketik, tolkningsteori, kommunikationsteori, översättning, simultan- och konsekutiv färdighetsträning, telefon- och stödtolkning, vardags- och facktolkning, dövblindtolkning, ergonomi/friskvård.

Realiaområdet

Realiaområdet integreras i så väl språkområdet som tolkområdet och innehåller bland annat teckenspråkssociologi, samhällsvetenskap, sjuk- och hälsovård, vardagsjuridik, rättskunskap, psykologi/socialpsykologi, socialväsendet, arbetsmarknad, svensk förvaltning, handikappkunskap, hörsel-, döv- och dövblindkunskap.

Praktikområdet

Praktik ges upp till totalt 18 veckor. Praktiken syftar till att ge deltagarna möjlighet att sätta sig in i yrket och arbetssättet under autentiska former, samt utveckla sina färdigheter i tolkning under handledning. Praktiken omfattar bland annat en längre praktiktid med handledning förlagd till en tolkcentral eller motsvarande.

Utbildningens uppdelning på de olika terminskurserna redovisas närmare genom särskilda terminsplaner.

UNDERVISNING

Undervisning sker enligt folkbildningsförordningen och riktlinjer för folkhögskolans pedagogiska läroprocesser. Utbildningen är på heltid och följer folkbildningsrådets riktlinjer.

För kursdeltagarna omfattar heltidstudier mer än det angivna minimimåttet och skall jämföras med heltidsarbete. Kursplaneringen görs i samråd med deltagarna och kan innehålla föreläsningar, seminarier, övningar, fältstudier och studiebesök. Varje del och varje termin innehåller obligatoriska moment.

EXAMINATION

Systematisk uppföljning av kvalitet och måluppfyllelse sker till exempel med hjälp av olika diagnostiska metoder, praktiska prov samt vägledande samtal. Varje deltagare som har genomgått hela utbildningen får ett utbildningsbevis där det framgår att kursdeltagaren har uppnått målen för utbildningen.

Den deltagare som ej anses ha uppnått målen efter avslutad utbildningstid ska beredas tillfälle att i möjligaste mån kunna komplettera utbildningen. Det kan ske så att målen uppfylls inom loppet av tre år och under förutsättning att kursinnehållet inte ändrats på något väsentligt sätt. Underlag för bedömningen är framför allt kursens obligatoriska moment och rapportering, samt praktik. I samband med praktikperioderna genomförs uppföljningssamtal. Kursdeltagarna måste vara godkända på en termins eller samtliga delområdes innehåll för att få fortsätta med den efterföljande terminens eller områdets studier.

Den deltagare som inte har fullföljt hela utbildningen kan på egen begäran få ett utbildningsintyg över de kurser/moment som genomförts med godkänt resultat.

ÖVRIGT

Vid antagning till av Tolk- och översättarinstitutets vid Stockholms universitet, (TÖI) anordnade högskoleutbildningar kommer utbildningen enligt förslag att valideras till 60 högskolepoäng. Ämnesinriktning är tolkning.

LITTERATUR

Under terminskurserna används litteratur enligt särskilda litteraturlistor.

Utbildningsplanen är godkänd av Tolk- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet, (TÖI), 2003-05-20 efter samverkan med berörda folkhögskolor.